

SIKKERHETSDATABLAD

HYDRATKALK

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 20.11.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn HYDRATKALK
Synonymer Lesket kalk, bygningskalk, kalkvann, kjemisk kalk, hydratkalk, kalsiumhydroksid.

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Kjemisk/teknisk industri.
Bruk det frarådes mot Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn Halfdan L Solberg AS
Besøksadresse Breiviken 5 B
Postadresse Pb 3410, 5815 Ytre Sandviken
Postnr. 5042
Poststed BERGEN
Land Norway
Telefon 55394400
Telefaks 55394401
E-post post@hl-solberg.no
Hjemmeside www.hl-solberg.no
Org. nr. 916 083 335

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: + 47 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP
(EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Skin Irrit. 2; H315

Eye Dam. 1; H318

STOT SE 3; H335

Tilleggsinformasjon om
klassifisering

Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord

Fare

Faresetninger

H315 Irriterer huden.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern.

P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.

P261 Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler.

P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et

GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

P501 Innhold / beholder leveres til godkjent mottakssted for farlig avfall.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.

Andre farer

Ingen andre farer er kjent.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponent	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kalsiumhydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0	Skin Irrit. 2; H315	~ 100 %	
	EC-nr.: 215-137-3	Eye Dam. 1; H318		
	REACH reg. nr.:	STOT SE 3; H335		
	01-2119475151-45-xxxx			
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved vedvarende symptomer eller i tvilstilfeller kontakt lege.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern straks tilsølt tøy. Børst vekk tørt støv fra huden. Vask straks forurenset hud med vann. Kontakt lege hvis irritasjonen vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i minst 15 minutter mens lege kontaktes.
Svelging	Skyll munn med vann. Drikk rikelig med vann. FREMKALL IKKE BREKNING! Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Dersom produktet innhaleres vil det forårsake irritasjon for luftveiene, og dersom det kommer i kontakt med huden vil det forårsake irritasjon på huden. Produktet kan føre til alvorlige øyenskader, som skade på hornhinne eller iris, dersom det kommer i kontakt med øynene
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege (vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet, om mulig). Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved behov for medisinsk assistanse, ha beholderen og/eller etiketten tilgjengelig.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann. Bruk ikke vann.
------------------------	--

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå
---	--

støvdannelse. Hold uvedkommende borte fra fareområdet. Unngå hud- og øyekontakt.
Unngå innånding av støv.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Unngå utslipp til avløp, kloakkledninger eller vannløp. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernsjef/miljødirektoratet) ved større spill/lekkasjer.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding Pulver tas opp med spesialstøvsuger med partikkelfilter eller samles opp i tette beholdere. Unngå kontakt med fuktighet.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger For videre behandling av avfall se avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Unngå håndtering som fører til støvdannelse. Unngå innånding av støv

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Lagres tørt. Beskyttes mot fuktighet og vann.

Forhold som skal unngås Oppbevares adskilt fra: Syrer. Nitroforbindelser. Bruk ikke beholdere av aluminium.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Se seksjon 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponent	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Kalsiumhydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0	Opprinnelsesland: Norge Grenseverdi, type: AN 8 timers grenseverdi: 5 mg/ m ³ Partikkelfraksjon: Respirabel	

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt**Forholdsregler for å hindre eksponering**

Egnede tekniske tiltak

Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted. Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr

Beskrivelse: Ansiktsvern og vernebriller
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede materialer

Nitrilgummi.

Gjennomtrengningstid

Verdi: 480 minutt(er)

Tykkelsen av hanskemateriale

Verdi: 0,11 mm

Håndvernutstyr

Beskrivelse: Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær

Typen av verneutstyr må velges i henhold til konsentrasjonen og mengden av det farlige stoffet på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern, generelt

Støvmaske med partikkelfilter P2 eller P3 (for særlig fint støv).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig. Forhindre utslipp til avløpsystemet. Tømming i omgivelsene må unngås.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Tilstandsform

Pulver

Farge

Hvit. Hvitaktig

Lukt

Ingen.

pH

Verdi: 12,4 - 12,6

	Temperatur: 20 °C
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: ≥ 450 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ingen data tilgjengelig.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke anvendbar.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ingen data tilgjengelig.
Antennelighet	Produktet er ikke brannfarlig.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Produktet er ikke eksplosivt.
Damptrykk	Kommentarer: Ingen data tilgjengelig.
Damp tetthet	Kommentarer: Ingen data tilgjengelig.
Tetthet	Verdi: 2,24 g/cm ³ Temperatur: 25 °C
Løslighet	Medium: Vann Verdi: 0,99 g/l Temperatur: 20 °C
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Produktet er ikke selvantennelig.
Ekspløse egenskaper	Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig.
Oksiderende egenskaper	Stoffet eller blandingen klassifiseres ikke som oksyderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
--------------------------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen data tilgjengelig.
-------------	--------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Vil utvikle varme ved kontakt med syrer.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Vann, fukt.
-------------------------	-------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke syrer
----------------------------	--------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Farlige nedbrytningsprodukter dannet under branntilstander. - Kalsiumoksid.
Andre farlige nedbrytningsprodukter - Ingen data tilgjengelig. I tilfelle av brann: se avsnitt 5

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Kalsiumhydroksid
Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 7340 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Innånding	Irriterer luftveiene.
Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeskade. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig.
Svelging	Kan forårsake etseskader på slimhinner, svelg, spiserør og magesekk.
Allergi	Det er ikke kjent at dette produktet er sensibiliserende.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Vurdering av reproduksjonstoksicitet, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.

11.2 Andre opplysninger

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Kalsiumhydroksid
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 33,9 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Testvarighet: 96 time(r) Art: Clarias gariepinus
Økotoksisitet	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha

en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet

Bionedbrytbarhet er ikke relevant for et uorganisk produkt som dette.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevne, vurdering

Bioakkumulerer ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet

Lav mobilitet i de fleste jordsmonn

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB

Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadelige effekter

Økologisk tilleggsinformasjon

Produktet øker pH i vann. pH > 9 er toksisk for fisk og produktet kan derfor ha skadelig virkning på vannlevende organismer ved utslippstedet.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet

Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlingsseller mottaksstasjon.

Avfallskode EAL

Avfallskode EAL: 101304 avfall fra kalsinering og lesking av kalk

Nasjonal avfallsgruppe

Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjef/Miljødirektoratet. Konf. forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods

Nei

14.1. FN-nummer

Kommentarer

Ikke aktuelt.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer

Ikke aktuelt.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer

Ikke aktuelt.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå innånding av støv.
--------------------------	---

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ADR/RID Annen informasjon

Begrenset kvantum	Det foreligger ingen krav eller begrensninger for transport av produktet; hverken på vei (ADR), tog(RID), sjø (IMDG) eller i luften (ICAO).
-------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Regelverkoversikt 2019:</p> <p>Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften). Sist endret 24.09.2018.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 20. desember 2018.</p> <p>Avfallsforskriften. Sist endret 20. desember 2018.</p> <p>Prioritetsliste/Godkjenningsliste.</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>ADR/RID 2019 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.</p>
Deklarasjonsnr.	607993

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
-------------------------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	<p>H315 Irriterer huden.</p> <p>H318 Gir alvorlig øyeskade.</p>
--	---

Ytterligere informasjon

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Versjon

1